

Sådan undgår Niels Erik renracede tyrekalve

Krydsning med Angus, en fair pris til faste aftagere og god kontakt til hobbylandmænd er Niels Erik Nilssons løsning på at undgå renracede tyrekalve.

Om mindre end ti måneder betyder brancheaftalen mellem L&F Kvæg og Dansk Jersey, at det ikke længere er en mulighed at aflive raske tyrekalve.

Økologisk mælkeproducent Niels Erik Nilsson leverer til Thise Mejeri og har derfor ikke aflivet en rask kalv de seneste fire år. Allerede for ti år siden begyndte han at inseminere de ringeste køer med Angus. Og netop anguskrydsninger er en væsentlig del af den løsning, han fandt frem til, da tyrekalvene for alvor blev bandlyst på bedriften.

"Jeg tog fat i min avlsrådgiver og sagde, at jeg skulle bruge 200 jerseykviekalve om året. Vi har selv brug for ca. 130, og jeg ville godt have lidt at vælge imellem. Det blev udgangspunktet for den løsning, vi fandt sammen," fortæller Niels Erik Nilsson.

Niels Erik Nilssons løsning

Løsningen hos den økologiske mælkeproducent er som følger:

- Alle kvier insemineres med kønssorteret sæd op til fire gange
- De 40 pct. bedste køer insemineres med kønssorteret sæd
- De ca. 70 overskydende kvier sælges pt. til en Thise-leverandør
- De 60 pct. dårligste køer insemineres med Angus
- Ca. 120 krydsningskalve afsættes til faste aftagere
- Ca. 20 krydsningskalve afsættes til hobbylandmænd.

Hellere ro end jagt på sidste krone

Samtlige kalve går med ammetanter og forlader helst bedriften, inden de er ti dage gamle. Krydsningskalvene afsættes til 12 kr./kg levende vægt, hvilket giver en pris på ca. 500 kr./kalv. Ammetanten afregnes med slagteprisen.

Hvis de faste aftagere vil tage de få renracede jerseytyrekalve, der trods alt dukker op, giver Niels Erik et afslag på 700 kr. for hver jerseytyrekalv, de tager. Hobbylandmændene får en krydsningskalv gratis for hver renracet kalv, de tager med. Selv om det ikke kan betegnes som en god forretning, overvejer Niels Erik ikke en økonomisk optimering.

"Det vigtigste for mig er at vide, at jeg kan komme af med kalvene. Det giver mig ro. Ellers ville det fylde mine tanker og øge risikoen for, at jeg lavede fejl et andet sted, hvilket også hurtigt kan blive dyrt," mener Niels Erik Nilsson.

Angus er nemme

Samme argumentation gør sig gældende i forhold til valget af Angus som krydsningsrace. Racens indtog i jerseybesætningen for ti år siden bundede i planer om et koncept hos Danish Crown, der aldrig blev til noget. Alligevel blev den lille sorte race til besætningens faste krydsningspartner.

"Jeg har også haft andre racer inde. Men det går simpelthen så nemt med Angus. Der er aldrig problemer med kælvning, de kælvner nærmest før tid, også er det utroligt nøjsomme kalve. De par hundrede kroner, jeg kunne tjene ved at krydse med en tungere race, er jo sat til, hvis jeg mister bare en enkelt ko," lyder det fra jersey-landmanden.

Niels Erik Nilsson har lige nu insemineret 40-50 køer med Holstein, da en bekendt mangler holstein-jerseykrydsninger.

Masser af etik i fødevarer

Mælkeproducenten har det i dag fint med brancheaftalen, men sådan har det ikke altid været.

"Engang var jeg imod sådan en aftale, men det er anderledes i dag, for nu synes jeg, vi har værktøjerne til det. Vi kan lige så godt indse, at der er masser af etik forbundet med at lave fødevarer, og det her er bare en del af det. Det ville være lettere at aflive tyrene, men det kommer vi ikke til. Og helt ærligt, så savner jeg heller ikke at skulle trække en nyfødt tyrekalv om bagved og aflive den, så snart den kommer hjem til stalden sammen med sin mor. Det var ikke derfor, jeg blev landmand," slår Niels Erik Nilsson fast.

/ Lone Sylvest Søgaard, ls@seges.dk

Hobbylandmænd står i kø for Niels Eriks krydsningskalve. Foto: Privat